

Svar på skriftligt spörsmål om sexuella trakasserier mot unga kvinnor och uteblivna reaktioner på dem i fallet med kulturrådet Veijo Baltzar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 349/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Vilhelm Junnila /saf:

Är regeringen medveten om hur viktigt det är att ingripa i sexuella trakasserier mot unga kvinnor,

varför har man ändå inte reagerat på kulturrådet Veijo Baltzars verksamhet, även man i flera år varit medveten om den såväl inom högskolesamfundet som vid ministeriet,

hur avser man nu utveckla verksamheten för att undvika motsvarande tragedier och

har regeringen för avsikt att omedelbart sluta stödja Drom ry?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Undervisnings- och kulturministeriet har aktivt strävat efter att ingripa i sexuella trakasserier och främjat förebyggande av det inom sin sektor. Ministeriet har i maj i år startat en enkät riktad till idrottsorganisationer. Enkäten omfattar frågor gällande organisationernas åtgärder i trakasserisituationer. Enkäten genomförs av Olympiska kommittén i samarbete med Finlands centrum för etik inom idrotten rf FCEI. Dessutom finansierar ministeriet en utredning om temat som riktas till organisationsnivån inom idrotten och inleddes i somras. Utredningen genomförs av Jyväskylä universitet i samarbete med FCEI rf:s Olympiska kommitté och föreningen Finlands tränare. Olympiska kommittén har utarbetat anvisningen Lupa välittää – lupa puuttua (rätt att bry sig, rätt att ingripa), som innehåller instruktioner för förebyggande verksamhet och för situationer förknippade med trakasserier och övergrepp. På kultursidan tillsatte undervisnings- och kulturministeriet 2018 en utredare, vars uppgift var att utreda trakasserier och annan otillbörlig behandling inom film- och teaterbranscherna.

Också för undervisningsväsendets del har ministeriet med krafttag strävat efter att förebygga trakasserier. Utbildningsstyrelsens guide till att ingripa i och förebygga sexuella trakasserier färdigställdes 2018. Guidens verksamhets- och förfaringsanvisningar ger lärare, rektorer och annan personal samt föräldrar och vårdnadshavare färdigheter att arbeta för att förebygga sexuella an-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 349/2019 rd

tastanden och trakasserier. I guiden behandlas de metoder som erbjuds i lagstiftningen, läroplanerna, undervisningen och studerandevården för att ingripa i sexuella trakasserier. En fortbildning som främjar säkerhetskulturen planeras som eget projekt i samarbete mellan undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen och Polisstyrelsen. I utbildningen fördjupar man sig i att främja såväl fysisk som psykisk och social säkerhet på bred basis inom småbarnspedagogiska enheter, i skolor och vid läroinrättningar. Dessutom sammanställer nationella Lärarutbildningsforumet goda praxis för hur man på basis av undersökningar och utredningar som gjorts om temat kan implementera innehåll gällande minskning och förebyggande av sexuella trakasserier i lärarnas grund- och fortbildning. Utveckling av säkerhetskulturen i yrkesutbildningarna har varit ett etablerat element av verkställandet av reformen av yrkesutbildningarna. Säkerhetsstrategin omfattar inlärningsmiljöernas fysiska, psykiska och sociala säkerhet, inklusive förebyggande av trakasserier. Undervisnings- och kulturministeriet kommer i maj och juni 2020 att förhandla med högskolorna gällande avtalsperioden 2021–2024. Då kommer ett tema att vara att säkerställa jämställdhet och jämlikhet på högskolorna. Motsvarande åtgärder och projekt har även genomförts på initiativ av andra ministerier.

År 2012 överlämnades en rapport utarbetad vid Humanistiska yrkeshögskolan (Humak) om ett forsknings- och modelleringsprojekt gällande interkulturell erfarenhetsbaserad pedagogik till undervisnings- och kulturministeriets högskole- och vetenskapspolitiska enhet. Målet var att undersöka om man på basis av interkulturell erfarenhetsbaserad pedagogik skulle kunna bygga en examensutbildning och fortbildning på högskolenivå. I rapporten förhöll man sig kritiskt till den pedagogik som undersöktes och de anknytande verksamhetsmodellerna, och konstaterade att den inte går att utnyttja inom högskolevärlden. I rapporten lyfte man fram tydliga konflikter mellan utgångspunkterna för de pedagogiska och lärarens allmänna yrkesetiska funktioner samt risken med de pedagogiska tillämpningarna. I rapporten fanns inga hänvisningar till kriminell aktivitet eller till att minderåriga skulle ha deltagit i projektet. Undervisnings- och kulturministeriet och Humak beslutade att varken projektet eller finansieringen av det skulle fortsättas efter att rapporten blivit färdig. Efter att projektet avslutats, publicerade Humak rapporten på sin webbplats. Rapporten distribuerades inte separat inom ministeriet eller till myndigheter för statligt stöd inom förvaltningsområdet.

På frågan gällande verksamhetsutveckling hänvisar jag till svaret på det skriftliga spørsmålet om att utreda bakgrunden och lämpligheten hos dem som ansöker om statsunderstöd (SSS 348/2019 rd).

Enligt § 7 i statsunderstödslagen (688/2001) kan statsunderstöd beviljas om det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhälleligt godtagbart. Agerandet bland de personer som är viktiga med tanke på föreningens verksamhet är för närvarande föremål för en polisiär förundersökning. Denna information tas i beaktande vid beslut om beviljande av prövningsbaserade statsunderstöd till denna förening och andra organisationer inom vars kretsar de personer som är aktuella som föremål för förundersökning eventuellt verkar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 349/2019 rd

Helsingfors den 16 december 2019

Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen